

**2006 MALÎ YILI GENEL VE KATMA BÜTÇE KANUN TASARILARI İLE 2004 MALÎ
YILI GENEL
VE KATMA BÜTÇE KESİN HESAP KANUNU TASARILARININ
PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU GÖRÜŞME TUTANAKLARI**

-----O-----

08.11.2005

İÇİNDEKİLER

- TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
- CUMHURBAŞKANLIĞI
- SAYIŞTAY
- RADYO VE TELEVİZYON ÜST KURULU

.....
BAŞKAN –

Sayın Hamzaçebi, buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin Sayın Başkanı, Cumhurbaşkanlığının Sayın Genel Sekreteri, Sayıştay ve RTÜK'ün Sayın Başkanları, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri; sözlerime Sayıştay bütçesiyle başlamak istiyorum.

Sayıştay, hepimizin bildiği gibi, Anayasa ile tanımlanmış olan bir kurumdur. En son olarak kabul edilmiş olan ve 1.1.2006 tarihinde yürürlüğe girecek olan 5018 sayılı Yasayla da, dış denetim olarak bizim kamu malî yönetim sistemimize girmiş olan denetimi gerçekleştirecek olan kuruluştur. Önemini belirtmeye gerek yok.

Sayın Başkanın sunuşunu dikkatle dinledim. Sunuşundaki, kıyıların kullanımına ilişkin olarak Sayıştayın yapmış olduğu faaliyetleri dinlemekten mutlu oldum; ancak, bir şey önermek istiyorum: Sayıştayın kıyıların kullanımını denetleme yetkisi yoktur, bir an önce bir yasal değişiklikle bu yetkiyi Sayıştayın yetkileri arasına dahil etme yönünde bir öneri getirirlerse, o öneri de, Türkiye Büyük Millet Meclisinin takdirine mahzar olur, yasalaşırsa uygun olur.

Anayasanın, Sayıştayın görevlerini düzenleyen 160 ıncı maddesinde, genel ve katma bütçeli idarelerin gelir, gider ve mallarını denetlemekten söz eder. Yine, 5018 sayılı Yasanın, dış denetimi düzenleyen ilgili maddesinde de, aynı kapsamda mallardan söz eder. Dolayısıyla, görevler arasında bu yok; ama, ben, böyle bir konuyu ilgi alanına almış olmasından dolayı mutluluğumu ifade ediyorum: ancak, yasal olarak görevli değildir. Bu görevin Sayıştaya yasal olarak verilmesi gerekir.

RTÜK'le ilgili olarak şunu söylemek istiyorum: TRT'nin bazı yayınları konusunda burada arkadaşlarımızın ifade ettiği hassasiyeti son derece önemsiyorum. Bu yayınların, Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliklerinden birisi olan laiklik karşıtı yayınlar olduğu anlaşılıyor. Laiklik, hepimizin bildiği gibi, kaynağını halktan alan bir hukuk anlayışının sonucudur. Yani, iktidar, otorite, güç, devlet otoritesi, eğer, gücünü halkın egemenliğinden alıyorsa, biz o sisteme laik sistem diyoruz. Yok, onun yerine beşerî bir kavram, beşerî bir unsur olan halkın yerine, ilahî bir güce, dine dayanıyorsa, ona da, ilahî sistemler, dinî sistemler diyoruz. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyetinin temel niteliği olan laikliği, eğer, TRT tartışmaya açıyorsa "Düşünce İklimi" programı adı altında bu kavramları, bu değerleri orada tartışmaya açıyorsa, kamu kaynağını kullanan bir kurumun buna hakkı olmaması gerekir. Ayrıca, Radyo Televizyon Üst Kurulunun da bu konuda üstüne düşen görevleri yapması gerekir.

Cumhurbaşkanlığı bütçesine ilişkin olarak söylemek istediğim şudur: Sayın Cumhurbaşkanı bazı yasa düzenlemelerini bir kez daha görüşülmek üzere zaman zaman Türkiye Büyük Millet Meclisine iade ediyor. İade gerekçesi, yanılmıyorsam, hepsinde, Anayasaya aykırılık olarak ortaya konulmuştur. Oysa, Anayasanın 104 üncü maddesi, Sayın Cumhurbaşkanına sadece Anayasaya aykırı bulunduğu yasaları geri gönderme yetkisi vermemektedir. Tüm yasaları bir kez daha görüşülmek üzere Türkiye Büyük Millet Meclisine geri gönderme hakkına sahiptir. Tabii ki, Cumhurbaşkanına verilmiş olan bu takdir yetkinin objektif sınırları vardır şüphesiz, istediği her yasaı göndermek gibi bir keyfi takdir yetkisini Anayasa vermemektedir; ama, Anayasanın vermiş olduğu bu geniş çerçeveli yetkiyi, Sayın Cumhurbaşkanı, oldukça dar olarak kullanmakta ve Anayasaya aykırı gördüğü bazı yasaları Türkiye Büyük Millet Meclisine iade etmektedir. Hatta, o kadar dar tutmaktadır ki bu çerçeveyi, benim kişisel olarak, Anayasaya aykırı olarak değerlendirdiğim ve geçmişte bazı Anayasa Mahkemesi kararlarıyla Anayasaya aykırılığı kesinleşmiş olan bazı düzenlemeleri dahi, Sayın Cumhurbaşkanı Türkiye Büyük Millet Meclisine iade etmemiştir. Örneğin, Özelleştirme Yüksek Kuruluna imar planı yapma yetkisi verilmesi, Anayasanın, yerel yönetimlerin yetkilerini, görevlerini düzenleyen maddesine aykırıdır. Bu konuda geçmişte yapılmış olan birtakım yasal düzenlemeleri Anayasa Mahkemesi iptal etmiştir, bunun örnekleri vardır. Ancak, sanıyorum, Cumhurbaşkanı, belki, yani, hükümetin her düzenlemesini Sayın Cumhurbaşkanı geri çeviriyor gibi bir izlenim doğmasın diye, belki, bunları geri çevirmemiş olabilir. Ben, o konuda Cumhurbaşkanına yöneltilen eleştirilerin haklı olmadığını ifade etmek istiyorum.

Bu vesileyle, Sayın Cumhurbaşkanına bağlı olarak görev yapan Devlet Denetleme Kuruluna incelenmesi gerektiğini düşündüğüm iki konuyu Sayın Genel Sekreterin dikkatine sunmak istiyorum.

Birincisi Türkiye'deki çimento konusudur. TMSF, biliyorsunuz, birçok çimento fabrikasını sattı, çok yüksek fiyatlarla sattı. Kendi açısından en doğru olan işi yapmıştır. En yüksek fiyatı verene bunu ihale etmiştir, bu açıdan herhangi bir sorun yoktur. Ancak, çimento sektöründe bir kartel vardır. Rekabet Kurulu kararlarıyla bu belirlenmiştir; ancak, Rekabet Kurulu kararlarıyla bu kartellerin yıkılması, çözülmesi maalesef mümkün olamamıştır. Burada ciddi olarak Devlet Denetleme Kurulunun çimento sektörünü incelemeye alması ve bu konuda yapılması gerekenleri de bir öneri olarak, hem kamu yönetimine, hem kamuoyuna duyurması gerektiği kanaatindeyim; çünkü, çimento fabrikalarının çok yüksek fiyatla satılmış olması nedeniyle bugün için TMSF açısından ve TMSF'ye borçlu bankacılar açısından iyi gibi gözükse de, gerçekte, o yüksek fiyatların faturasının ileride halktan çıkacak olması nedeniyle, aslında, gerçekte, geniş baktığımızda toplum yararına, vatandaş yararına bir durum değildir. Kartel vardır bu piyasada, bir pazar bölüşümü vardır. Bu bölüşüm, maalesef, Rekabet Kurulu kararlarıyla da önlenememektedir.

İkinci konu şudur: Antalya Havalimanının ikinci dış hatlar terminal ihalesinde bir firmanın, ben, kayırdığı kanaatindeyim; bunu soru önergelerine de konu ettim. Konu şudur: İkinci dış hatlar terminal binası inşaatı ihale edilmiştir, yap-işlet-devret yöntemiyle yapılmıştır. Bu ihaleyi bir şirket almış, bir ikincisi kaybetmiştir; ancak, kaybeden şirket, daha sonra ihaleyi kazanan şirkete yüzde 50 oranında ortak edilmiştir. Bu kazanan şirket, iktidar partisinin Antalya'daki çalışma kamplarının yapıldığı tatil köyünün sahibidir. Her ne hikmetse, bu şirket, Galataport ihalesinde de, hep o bizim gündemimize gelen Ofer'in de yüzde 20 oranında, o konsorsiyumun da ortağı olmuştur. Bu şirket, bir şekilde, nerede, hangi ihale varsa, birtakım güçler, o ihaleye, bunu, birtakım konsorsiyumlarla veya birtakım zorlamalarla ortak etmekte, sokmakta, bu, bir şekilde, mevzuat arkasından dolaşılacak suretiyle aşılmaktadır. Bu ihalenin usulüne

uygun olarak yapıldığı kanaatinde değilim. Bunları, Sayın Cumhurbaşkanının dikkatine ve takdirine sunuyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesine ilişkin olarak şunları söylemek istiyorum: Tabii ki, Türkiye Büyük Millet Meclisi bütçesi dediğimiz zaman, bu bütçeyi salt bütçe büyüklüklerine dayanarak değerlendirmek, bu bütçe büyüklükleri içerisinde Meclis Başkanımızın, Meclis yönetiminin faaliyetlerini esas alarak değerlendirmek çok eksik olur kanaatindeyim. Tabii ki, bunları yapmamız gerekir; ancak, bunlarla sınırlı kalırsak çok eksik olacaktır. Ben, esasen onlarla sınırlı kalmayacaktım. Çok temel, Türkiye'nin gündemindeki bazı temel konuları bu vesileyle gündeme getirmek istiyordum, getireceğim; ama, gördüm ki, bazı Meclis uygulamaları konusunda, bazı arkadaşlarımdan farklı düşünüyorum, ben de, o konuları, müsaade ederseniz, dikkatinize sunmak istiyorum.

Meclis Başkanımız Meclisin daha iyi çalışması için altyapıda birtakım faaliyetlere girişti. Bunların hepsi hizmetin daha iyi yürümesi amacıyla şüphesiz. Birkısmı bunların olumlu sonuç vermiştir; ancak, birkısmının olumlu sonuç verdiği kanaatinde değilim. Örneğin, bazı arkadaşlarımızın beğenisine konu olan restoranı, ben, kişisel olarak beğenmiyorum ve bir zevksizlik ürünü olarak görüyorum değerli arkadaşlarım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi, toparlayabilir misiniz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Yani, lacivert ile yeşilin en uyumsuz tonlarını, bir başka el bir araya getirip, burada, o restoranda buluşturamazdı, burada buluşturuldu. O koltuklarla, sandalyelerle masanın uyumuna bakarsanız, sandalyeler o masanın sandalyesi değil. Dikkatli bir gözle bakan onu fark edecektir. Sanki, asıl sandalyeler sonra gelecek, bunlar emanet duruyor. O masa ile sandalyeler bütünleşmemiş. Devam ediyorum, o büyük tablolar... Tabloların resim olarak değerlendirilmesi benim ilgi alanım dışında, değerlendirebilirim; ama, o önemli değil, zevkler tartışılabilir; ama, o tablo büyüklükleri o salona uygun değil. O tablolar çok daha büyük salonların tablosudur. Daha devam edersem, perdeler, artık, demode olmuş bir anlayışın, demode olmuş bir zevkin ürünüdür. Bunun adı, mimaride, iç dekorasyonda kitsch'tir. Yani, iyinin kötü taklidi veya kötü sanat, kötü edebiyat, kötü mimarî gibi. Yani, Türkiye Büyük Millet Meclisinin restoranını kitsch'leştirmeye kimsenin hakkı yoktur. Bu anlayışın üst kattaki restorana da sıçradığını maalesef görüyorum. Üst kattaki restoranın koltuk yüzleri değişti, bundan daha kötü bir seçim olamaz. Yani, hiç kimse, ben bu rengi seçiyorum, bu burada güzeldir deme hakkına sahip değildir. Bunun yöntemi vardır, bu işin uzmanları vardır, bu işin dekoratörleri vardır. Ben size soruyorum, Ankara'nın şöyle kalburüstü yerlerine gidin, hiçbir yerde böyle bir restoranı bulamazsınız. Bu benim zevkim tabii. Restoranı beğenen arkadaşlarımız da olabilir; ama, şahsen, benim beğenime hitap etmiyor, benim beğenime hitap etmediği gibi, birkısm arkadaşlarımdan da beğenisine hitap etmediğini zannediyorum.

MEHMET ERGÜN DAĞCIOĞLU (Tokat) – O topluma girenlerin bir an evvel orayı terk etmesi için bilimsel olarak tespit edilmiş bir renklerin dili olabilir.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Olabilir; belki, böyle bir ince yanı da vardır, olabilir.

BAŞKAN – Evet, Sayın Hamzaçebi, son cümlelerinizi alalım.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkan, asıl değerlendirmelerimi şimdi yapacağım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Süreniz doldu, uzatmaları da bitirdik.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, şunu söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Lütfen, çok kısa.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Şimdi, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı... Tabii ki, restoran uygulamalarıyla, efendim, diğer altyapı uygulamalarıyla o bütçeyi değerlendirmek doğru değil, Meclis Başkanından bizim beklediklerimiz vardır. Geçen seneki bütçede ifade etmişim ben, siyaset Türkiye'de güven kaybediyor. Temel nedeni, dokunulmazlıkların kaldırılmaması veya sınırlandırılmasıdır. Bu konuda Meclis Başkanına düşen görev vardır. Meclis Başkanı bu konuda seyirci olamaz. Hangi partiden gelmiş olursa olsun, Meclis Başkanı siyasete güveni sağlamakla sorumlu bir şahsiyettir. Siyasete güveni sağlayabilmek için dokunulmazlıkların sınırlandırılmasına Sayın Meclis Başkanı öncülük etmelidir. Anayasa değişikliği şu an eğer hükümet yapmak istemiyorsa, dokunulmazlıklarının kaldırılmasını isteyen milletvekillerinin talebinin sonuçlandırılmasını sağlamak zorundadır. Meclis Başkanı bu konuda seyirci olamaz. Bu konu Meclis Başkanının görevidir.

Şimdi, eğer, biz, demokrasiye inanıyorsak, özgürlük, eşitlik, adalet gibi kavramlara inanıyorsak, gerçekten, bu kavramları klasik anlamlarıyla değil, artık, o kavramların doğuşundan bugüne kadar geçirmiş olduğu evrimle birlikte, ulaştığı sonuca göre değerlendirmek zorundayız. Şimdi, demokrasi artık şu değil: Seçimler yapıldı, dört yılda bir seçimler yapılır, o yönetimi beğenmeyen vatandaşlar o yönetimi değiştirir. Demokrasi bu değil değerli arkadaşlar. Seçim, demokrasilerin olmazsa olmaz şartı; ama, yeterli bir şartı değildir. Artık, demokrasinin derinleştirilmesi, demokrasinin demokratikleştirilmesi diye bir kavram var. Her çoğunluk yönetimi meşru değildir, böyle bir şey yok. Sayın Abdullah Gül diyor ki: "Efendim, biz koalisyon hükümeti değiliz ki muhalefete bilgi verelim." Bu eski anlayış, bunlar eskilerde kaldı.

Efendim, şimdi, Anayasa Mahkemesi Başkanımız diyor ki, Anayasa değişse de türban yasağı değişmez. Sayın Meclis Başkanımız ertesi gün açıklama yapıyor; bu Meclis Anayasa Mahkemesini kaldırma yetkisine sahiptir diyor, kaldırırız. Yani, siz öyle konuşursanız, türban yasağı değişmez dersiniz, bu Meclis de Anayasa Mahkemesini kapatır. Bunlar tesadüfi laflar değil.

Mülkiyeliler Birliği bir açıklama yapıyor İktidarı değiştirmeye karşı, gayet doğal bir tepki; bu İktidarı değiştirmeye onaylayan sivil toplum örgütleri de olabilir, onaylamayan da olabilir. Efendim, bu açıklamayı nasıl yaparsınız diye, bu Mülkiyeliler Birliği Başkanı Türkiye Büyük Millet Meclisi görevlisi diye, buna ceza uygulanıyor.

Sayın Başbakan diyor ki, herkes kendi işine baksın, rektörler bir tepkiyi ortaya koyunca.

Bu üçünü bir araya getirin, Sayın Meclis Başkanının tutumu, Sayın Dışişleri Bakanının cümlesi ve Sayın Başbakanın cümlesi. Bunlar tesadüfi cümleler değil, bunlar aynı anlayışın ürünü olan cümleler; yani, demokrasiye, düşünce, ifade, inanç özgürlüğüne saygı duymayan, onu özümsememiş, onu henüz hazmedememiş bir anlayışın ürünüdür. Yani, ben, 28 Şubat'a kadar Avrupa Birliğine düşmandım, şimdi, 28 Şubatla birlikte görüşlerim değişti diyen bir anlayış, bize demokrasiyi anlatamaz, demokrasiyi özümsemiş olduğunu söyleyemez; demokrasiyi özümsemiş olan kişiler, sivil toplum örgütlerinin, Anayasa Mahkemesi Başkanının, YÖK Başkanının, muhalefet temsilcilerinin söylediği açıklamalara tahammül ederler, onları dinlerler.

Hoşgörü gösterirler demiyorum. Bakın, hoşgörü lafını iktidar çok sık kullanır, hoşgörü güçten kaynaklanır, güçlü adam hoşgörü gösterir. Hoşgörü değil, hoşgörü çok ayrı bir şey; demokrasinin gereği, bu tartışmalara alışmak, bu tartışmalardan elde edilmesi gereken sonuçları elde etmektir.

Aslında, laiklikten girdim, RTÜK konusunda. Laiklik hangi toplumlarda vardır; düşünce, ifade, inanç özgürlüğünün olduğu toplumlarda vardır. Bu toplumlar laik değilse, bu özgürlükler yoktur. Dolayısıyla, bu özgürlüklere tahammül edemeyen yöneticiler varsa, gerçekte o kişilerin laiklik anlayışından şüphe etmek gerekir. Laiklik, laikliğin tanımına, gelişimine bakalım, bütün modern devletlerde böyle olmuştur.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, son cümleleriniz lütfen.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) – Siyasî iktidarların meşruiyet arama ihtiyacı vardır; yani, ben hükümetim, çoğunluğum, her şeyi yaparım değil, dört yıldan dört yıla seçimlerin yapılması, demokrasiye inancın ölçüsü olamaz; bu dört yıl içinde yönetimler ne yapıyor, bunun denetlenme yolları olabilmelidir. Bunlar henüz bizim toplumumuzda yok. Denetleme yolu, vatandaşın daha çok yönetime katılmasıdır, sesini duyurabilmesidir. Bu sesi siz kestiğiniz anda, toplum konuşmasın, herkes kendi işine baksın dediğiniz anda, ben, demokrasinin, yönetimin meşruiyetini kabul etmiyorum, ben yasayla geldim, seçildim, istediğimi yaparım gibi, çoğunluğun despotizmine giden bir anlayış doğar.

Sözlerimi -esasında çok daha geniş konuşmak istiyorum; fakat, zamanım buna elvermiyor- burada bitiriyorum.

Bir de soru sormak istiyorum. Soru önergeleri yaz tatilinde işlem görmüyor, acaba neden? Yani, yaz tatilinde milletvekili soru önergesi verdiği zaman, bu soru önergesinin işleme girmesi, tatilin bitmesine bağlı kılınıyor, oysa o önergenin o tatilde işlem görmesi gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

.....
BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi'nin bir açıklaması olacak.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ek madde 10'a bakıyorum. Ek madde 10, Sayın Başkan, benim dediğimin dışında Sayıştaya bu konuda bir yetki vermiyor. Bu konuyu biraz daha açayım ben. Kıyılar, devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerlerdendir. Kamunun mülkiyetinde değildir. Devletin özel mülkiyetinde olan yerlerden farklıdır. Bunun adı devletin hüküm ve tasarrufu altında olan yerlerdir. Dolayısıyla, Anayasadan, Anayasanın çerçevesini çizmiş olduğu, o, sizin yetki alanınızdaki kapsama dahil değil. Burada sözü edilen, Sayıştay denetimine tabi kurum ve kuruluşların kaynaklarını ne ölçüde verimli, etkili ve tutumlu kullandıklarını incelemeye yetkilidir derken, bu, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerler bir kamu kaynağı değildir. Bunlar toplumun varlığıdır. Toplumun varlığını, devlet, toplum adına korumak ve kollamakla yükümlüdür. Devletin görevi budur. Bence, bu, size yetki vermez. Bu incelemeniz doğru, güzel, yapılsın, yapılmalı; ama, açık ve net bir yetkiyle bunu sizin görev alanınıza almanız gerekir. Bu size o yetkiyi vermiyor.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

SAYIŞTAY BAŞKANI MEHMET DAMAR – Biz, bunu genel bütçeli bir kuruluşa ait...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Trabzon) – Genel bütçeli kuruluşların diğer adı devlet tüzelkişiliğidir. Devlet tüzelkişiliği eşittir hazine. Bunun temsilcisi Maliye Bakanlığıdır. Toplum adına, Maliye Bakanlığı, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerleri yönetir; artı, Maliye Bakanlığı, devletin özel mülkiyetindeki, yani, genel bütçeye dahil dairelerin kullanımındaki malların da tapudaki malikidir, onu da yönetir. Bu, o kapsama girmez. Buradan oraya varamazsınız. Yarın bu konuda bir rapor düzenlerseniz, bu, belki kamuoyunu aydınlatıcı bir rapor; ama, örneğin, bir sorgulama yapıp, bir zimmet çıkarma, ilgili kişilere sorumluluk yöneltme anlamında bir sonuca bağlarsanız o rapor sizin yetki alanınıza girmediği gerekçesiyle tartışmalı bir rapor haline gelir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.